

Dějepis (D)

Ročník	Předmět	Výstupy ŠVP ZV "Sunny Canadian - most do celého světa"	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	Mezipředmět. vazby	Poznámka
1 6.	D	Prokáže důležitost historického poznání; popíše, čím se zabývá archeolog a archeologie; uvede příklady hmotných pramenů; popíše, co je úkolem archivů a muzeí; prokáže orientaci na časové ose a v historické mapě; seřadí hlavní historické epochy.	úvod do studia dějepisu (archeologie, archivy, hmotné prameny, měření času)		F	
2 6.	D	Charakterizuje život pravěkých lidí, jejich materiální a duchovní kulturu; objasní význam zemědělství a zpracování kovů; uvede příklady archeologických kultur na našem území.	pravěk (rod Homo, pravěký člověk, počátky zemědělství, zpracování mědi, výroba bronzu, výroba železa)	MKV1		
3 6.	D	Popíše společné znaky staroorientálních říší; rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací; uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví; porovná, čím se lišila víra Židů od víry ostatních národů; zhodnotí vybrané myšlenky hinduismu nebo buddhismu.	staroorientální říše (Egypt, Mezopotámie, Palestina, Indie, Čína)		Vv, Čj	
4 6.	D	Charakterizuje jednotlivá období řeckých dějin; porovná formy vlády a postavení společenských skupin jednotlivých řeckých polis a vysvětlí podstatu klasické řecké demokracie; objasní, jak Řekové řešili přelidněnost řeckých států; demonstruje na konkrétních příkladech přínos řecké kultury a uvede osobnosti antického Řecka důležité pro evropskou civilizaci.	starověké Řecko (Kréta, Homérské Řecko, archaické období, klasické období, nadvláda Makedonie, helénismus)	EG3	Vo, Vv	

5	6.	D	popíše rozdíly mezi patricijí a plebeji; rozliší příklady práv a povinností římského občana; uvede rozdíly mezi demokracií a samovládou; vybere z učebnice myšlenky a činy římských císařů a provede jejich kritiku; popíše příčiny, které urychlily zánik západoférické říše; posoudí, jak řecká kultura ovlivnila kulturu římskou; uvede důkazy o vyspělosti Etrusků; zdůvodní, proč nacházíme římské stavební památky v různých zemích Evropy.	starověký Řím (doba královská, republika, krize římské republiky, principát, dominát, zánik západoférické říše, římská kultura a vzdělanost).	EG3		
6	7.	D	orientuje se v základních principech křesťanství; interpretuje vztah mezi vírou, církví a politikou ve středověku; charakterizuje církevní organizační struktury; analyzuje, proč se křesťanství stalo nejrozšířenějším náboženstvím Evropy.	počátky křesťanství.	EG3	Čj, Vv	
7	7.	D	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států; vysvětlí důsledky rozpadu římské říše; vyjmenuje nová evropská etnika.	od antiky ke středověku (Hunové, stěhování národů).		Vo, Čj	
8	7.	D	Rozliší hlavní etapy vývoje byzantské říše; objasní základní znaky byzantské kultury; popíše vliv byzantské kultury na okolní země.	Byzantská říše (vláda Justiniána I. Velikého, ikony)		Vv, Čj	
9	7.	D	Objasní pojmy spojené s islámskou vírou a arabskou kulturou; porovná shodné a odlišné rysy islámu a křesťanství; zhodnotí přínos arabské kultury pro kulturu evropskou.	dějiny islámských zemí (islám, arabská expanze)			
10	7.	D	Interpretuje podstatu feudalismu; zhodnotí podíl církve na utváření Franské říše; vysvětlí přínos karolínské renesance; vysvětlí okolnosti obnovení Říše římské; shrne poznatky o Sámově říši a zhodnotí její význam; posoudí důležitost příchodu Konstantina a Metoděje pro další vývoj našeho národa; popíše kulturní přínos Velké Moravy; reprodukuje nejznámější pověsti a báje o prvních Přemyslovcích; rozliší mýty a legendy od historických faktů; objasní situaci českého státu v evropských souvislostech.	raný středověk (Franská říše, Vikingové, zrod Svaté říše, státy prvních Slovanů, přemyslovský stát, románská kultura)		Vv, Čj	

11	7.	D	Uvede důvody a důsledky velkých křížových výprav; objasní úlohu křesťanství v životě středověkého člověka; popíše postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti; uvede příklady románské a gotické kultury; zhodnotí vládu posledních Přemyslovců; zhodnotí přínos vlády Karla IV.	vrcholný středověk (křížové výpravy, církev a společnost, gotická kultura a vzdělanost, poslední Přemyslovci, Lucemburkové)		Vv, Čj	
12	7.	D	vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky; zhodnotí vliv Jana Husa na počátky reformace; popíše průběh husitských bouří; zdůvodní výsledky husitských válek; vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život; popíše stát v období poděbradském a jagellonském v evropských souvislostech.	husitství a pozdní středověk (počátky reformního hnutí, osobnost Mistra Jana Husa, vláda Jiřího z Poděbrad).		Vv, Čj	
13	7.	D	Vysvětlí znovuoživení antického ideálu člověka; objasní propojenost antiky s renesancí a humanismem; srovná středověké a renesanční pojetí světa.	renesance a humanismus	EG3	Vv, Čj, Hv	
14	7.	D	Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky;	zámořské objevy		Vv, Čj	
15	7.	D	Uvede příklady reformních hnutí a vyjmenuje jejich požadavky; popíše reakci katolické církve na ně; zhodnotí postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie; objasní důvody nástupu Habsburků na český trůn; vysvětlí pojem absolutní monarchie; určí úlohu českých stavů; uvede významné osobnosti rudolfínské doby.	počátky novověku (reformace, české země před Bílou horou)		Vv, Čj	
16	7.	D	Popíše průběh a důsledky českého stavovského povstání; objasní příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky; uvědomuje si ničivé dopady války a její vliv na hospodářství Evropy; zhodnotí osobnost J. A. Komenského a význam jeho díla.	třicetiletá válka (české stavovské povstání, bitva na Bílé hoře, průběh války, vestfálský mír, Jan Amos Komenský)		Vv, Čj	

17	8.	D	Uřídí oblasti vzniku a šíření barokní kultury; rozpozná projevy barokní kultury; uvede významné památky a osobnosti baroka a českého baroka; rozliší absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus; vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás.	barokní doba (znaky baroka, české baroko, společnost, vybrané evropské země v barokní době)		Vv, Čj, Hv	
18	8.	D	Objasní pojem osvícenství a osvícenský absolutismus; popíše vliv osvícenství na rozvoj vzdělanosti, vědy, techniky a umění; zhodnotí vliv osvícenství na politický vývoj v Evropě, v českých zemích a na americkém kontinentu; popíše důvody vzniku USA a obrysy jeho systému.	doba osvícenství (osvícenství, osvícenský absolutismus, tereziánské a josefínské reformy, vznik USA)		Vv, Čj	
19	8.	D	interpretuje příčiny vzniku francouzské revoluce; popíše stručně průběh revoluce; zhodnotí význam a důsledky revoluce a napoleonských válek na evropský vývoj; vyjmenuje základní občanská práva; používá pojem národ ve správných souvislostech; popíše uspořádání Evropy po vídeňském kongresu	francouzská revoluce (příčiny a průběh revoluce, doba napoleonská, vídeňský kongres)		Vv, Čj	
20	8.	D	Porovná hospodářskou vyspělost států a jejich předpoklady pro průmyslovou revoluci; zhodnotí různé způsoby řešení sociálních otázek; popíše vliv rozvoje průmyslu na změny ve společnosti; analyzuje dopad rozvoje průmyslu na životní prostředí.	průmyslová revoluce (předpoklady a důsledky průmyslové revoluce, nová společnost průmyslové doby)	EVVO3	Př	
21	8.	D	Popíše příčiny a průběh národních obrození ve vybraných evropských státech; porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů; jmenuje některé významné obrozenecké osobnosti.	národní obrození (národní obrození v Evropě a v českých zemích)	EG3	Čj, Vv	
22	8.	D	Uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích; určí příčiny neúspěchu snah o sjednocení Německa a Itálie; popíše průběh revoluce v českých zemích a uvede její největší úspěchy.	revoluce 1848/49 (příčiny a průběh revolucí ve vybraných evropských státech, revoluční rok v českých zemích a jeho výsledky)			

23	8.	D	Zhodnotí význam sjednocení Německa a Itálie; určí příčiny vzniku občanské války v USA a analyzuje její výsledky a vliv na další vývoj USA; vysvětlí pojmy imperialismus a kolonialismus; popíše soupeření mezi velmocemi a určí význam kolonií; na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	svět ve 2. polovině 19. století (vývoj vybraných evropských mocností, válka Severu proti Jihu, imperialismus a kolonialismus)			
24	8.	D	Vysvětlí příčiny vzniku Rakouska – Uherska; popíše charakteristické znaky secese; jmenuje hlavní představitele klasicismu a secese.	české země ve 2. polovině 19. století (vznik Rakouska – Uherska, česká politika, soužití Čechů a Němců v jedné zemi, secese)		Vv, Čj, Hv	
25	8.	D	Zhodnotí význam emancipace žen a zrovnoprávnění židovského obyvatelstva; orientuje se v mezinárodních problémech konce 19. století; uvědomuje si význam rozvoje vědy a techniky.	přelom 19. a 20. století (habsburská monarchie, emancipace žen, rozvoj techniky, moderní umění)		Čj, Vv	
26	8.	D	Popíše vznik mocenských celků před 1. světovou válkou a její nejvýznamnější vojenské akce; zhodnotí technický pokrok a jeho význam pro vedení války; vnímá ekonomické souvislosti války.	první světová válka (mocenské celky, příčiny vzniku války, boje na jednotlivých frontách, revoluce v Rusku, výsledky a důsledky války, české země v době války)			
27	8.	D	Popíše okolnosti vzniku ČSR; vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti vzniku republiky; uvědomuje si i jiné alternativy uspořádání Československa.	vznik Československa			

28	9.	D	Zhodnotí změny v Evropě po versailleské mírové konferenci, popíše okolnosti vzniku ČSR; uvede klady a nedostatky demokratických systémů; charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; zhodnotí vývoj v Československu ve 20. a 30. letech; porovná vývoj v Československu s vývojem v Evropě; popíše vývoj kultury, vědy a umění; vyhledá příčiny nastolení totalitních systémů v politických a ekonomických souvislostech; rozpoznává znaky totalitní společnosti.	mezi dvěma válkami (poválečné uspořádání světa, vznik ČSR, komunismus a fašismus, „zlatá dvacátá léta“, světová hospodářská krize, rozpad versailleského mírového systému)	MKV2 MKV3	Čj, Vv	
29	9.	D	Uvede příčiny vzniku 2. světové války; popíše vývoj na jednotlivých frontách; charakterizuje protektorát a okolnosti jeho vyhlášení; porovná význam domácího a zahraničního odboje; zhodnotí přínos čs. vojáků protihitlerovské koalici; na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	druhá světová válka (boje na frontách 2. světové války, protektorát, domácí a zahraniční odboj, čs. vojáci na frontách 2. světové války, holocaust)			
30	9.	D	Vyjmenuje důsledky 2. světové války; vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků; vysvětlí pojem studená válka a železná opona; uvede příčiny a důsledky únorového převratu v ČSR; popíše vývoj kultury, vědy a umění v ČSR.	Evropa a svět po roce 1945 (důsledky 2. světové války, poválečná ČSR, Evropa na rozcestí, únor 1948 v ČSR, kultura v ČSR v letech 1945–1948)		ČJ, Vv, Hv	
31	9.	D	Zhodnotí, porovnává a objasňuje vývoj a postavení ČSR v období studené války; na příkladech dokládá a zdůvodňuje proměny ve vzájemných vztazích naší země a supervelmocí; uvede nejvýznamnější události v Československu v 50. a 60. letech; vysvětlí pojem normalizace; posoudí postavení rozvojových zemí; s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému po světových válkách; vyhledá odlišnosti rozvojových zemí od ekonomicky vyspělých.	rozdělené světy (upevnění sovětského bloku, poúnorový exil, Evropa na přelomu 50. a 60. let, „pražské jaro“, normalizace, mezinárodní vývoj od 60. let, dekolonialismus)	VDO2		

32	9.	D	Uvede příčiny pádu totalitních režimů v zemích východního bloku včetně ČSSR; prokáže základní orientace v problémech současného světa.	konec nesvobody (pád totalitních režimů v zemích východního bloku, „sametová revoluce“, problémy současnosti)	EG2 EG3 VDO4	Čj	
----	----	---	--	---	--------------------	----	--